

Sistemul steagurilor

SENSOA

Introducere

- + Poate fi folosit pe doua nivele:
  - × **Intermediar**: instrument de evaluare al comportamentului sexual si de raspuns adevarat la acesta
  - × **Direct**: suport pentru tineri de a evalua si monitoriza propriul comportament
- + Necesar:
  - × Cunoasterea dezvoltarii sexuale normale
  - × Intelegerea impactului dizabilitatii asupra comportamentului sexual

Ce problema avem?

- + Contextul sexualizarii
  - ✗ Accesibilitatea imaginilor si a informatiilor
  - ✗ Nepotrivite sau neadaptate nevoilor si nivelului de inteleghere al tinerilor
- + Cresterea autonomiei tinerilor
  - ✗ Auto orientarea
  - ✗ Control

Obiective - Flag system

- + Evaluarea comportamentului sexual
  - ✗ In mod obiectiv
  - ✗ Bazat pe criterii si argumente
- + Stimularea comunicarii
  - ✗ Folosind termeni comuni
  - ✗ Normalizarea comportamentului (cand acesta este "social acceptat")
- + Reactie de raspuns adecvata
  - ✗ Instrumente si metode
  - ✗ Exemple

Utilizare

- + Flagsystem poate fi folosit pentru:
  - × Sustinerea, acceptarea si protejarea dezvoltarii sexuale
  - × Explicarea si identificarea criteriilor
  - × Adaptarea reactiei la nevoile specifice individului
  - × Consilierea parintilor
  - × Stabilirea de reguli clare
  - × Stimularea discutiilor si a muncii de echipa
  - × Stabilirea unor politici in cadrul organizatiilor

Exemple?

- + Cine este implicat?
  - ✗ Numar de persoane
  - ✗ Varsta biologica, nivel de dezvoltare neuro-motorie
  - ✗ Ce s-a intamplat?

Fii alert!

<https://www.youtube.com/watch?v=2VSDtwiBcMA>

<https://www.youtube.com/watch?v=B9hodW8zL1g>

Nu judeca prea repede!

- + Nu emiteti judecati bazate pe emotii, proiectii, prejudecati, etc.
- + Folositi cele **6 criterii**
- + Ganditi motivele (antecedentul) ce au generat comportamentul
- + Cautati semne ale SRE (Sexual Response Education): Ce ne spune comportamentul respectiv despre nevoile, lipsurile de cunostinte sau competentele tinerilor implicați?

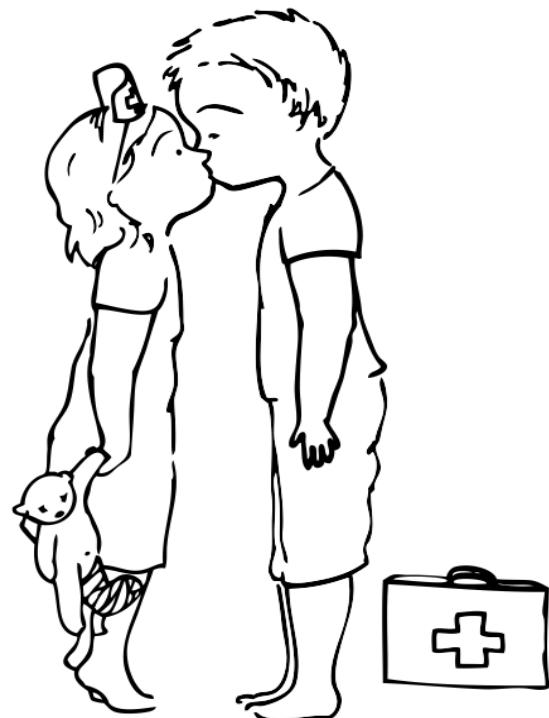
Aplicatii

- + Flag system foloseste reprezentari grafice ale situatiilor
- + 7 desene
- + Informatii despre criterii
- + Exemple

Acceptabil sau nu?

- + In timp ce se jucau “de-a mama si de-a tata” o fetita (4ani) saruta fratele (5ani) pe gura.

Acceptabil sau nu?

- + Doua fete(13 ani) sunt in dormitor pe pat. Se mangaie una pe alta intre picioare, le face placere.

Acceptabil sau nu?

- + Un baiat dezbracat (10 ani) obliga o fata (10 ani) sa ii faca sex oral.

Acceptabil sau nu?

- + Un grup de baieti de 17 ani se masturbeaza impreuna. Se distreaza.

Acceptabil sau nu?

- + Unei fete de 16 ani i se repeta de catre tanarul de 19 ani ca este parasita daca nu fac sex .

Acceptabil sau nu?

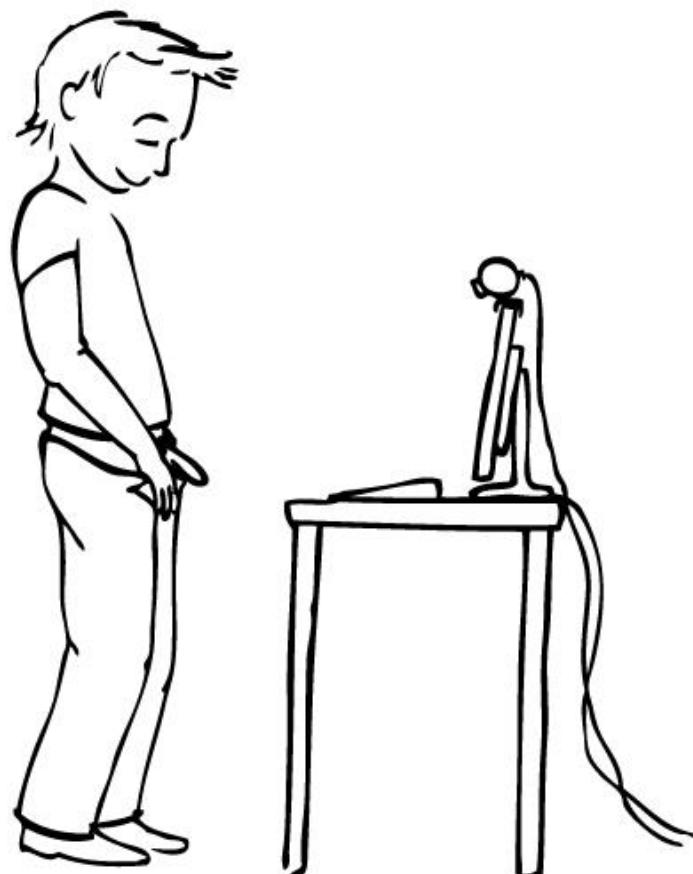
- + Profesoara se apleaca peste elevul de 15 ani.

Acceptabil sau nu?

- + O fata de 10 ani sta in poala unui adult. El ii mangaie sanii. Fetei nu ii place.

Acceptabil sau nu?

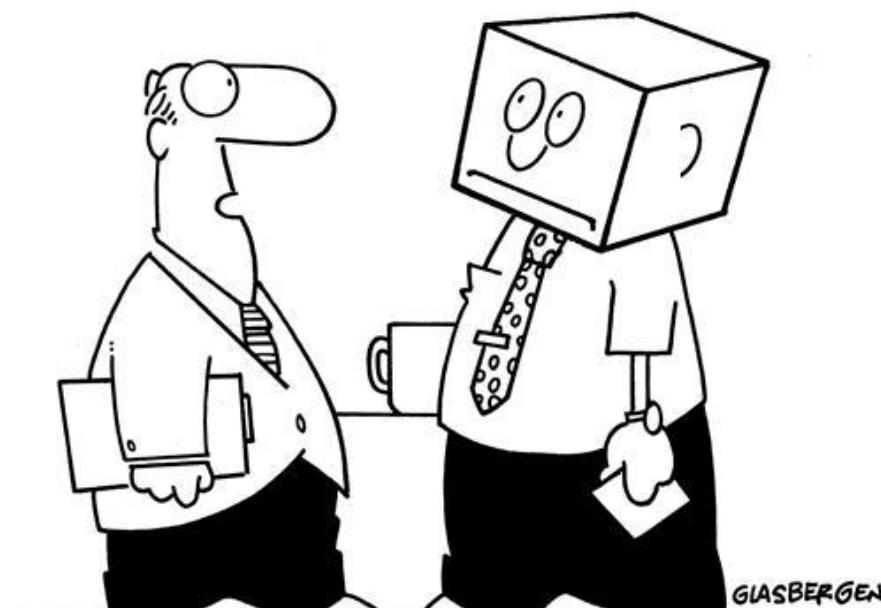
- + Un baiat (15 ani) isi arata penisul in fata unei camere video conectata la internet.

Acceptabil sau nu?

- + Judecati diferite, depinzand de:
  - ✗ Perspectiva personala si experienta
  - ✗ Persoana implicata

Copyright 2005 by Randy Glasbergen. www.glasbergen.com

**"Thinking outside of the box is difficult
for some people. Keep trying."**

Flag system

- + Steag **VERDE**: comportament sexual acceptabil si pozitiv
- + Steag **GALBEN**: Comportament sexual abuziv (SAB) usor si ocazional
- + Steag **ROSU**: SAB problematic
- + Steag **NEGRU**: SAB grav
- + Judecati **COMPORTAMENTUL!** – nu persoana
- + In cadrul dezvoltarii sexuale normale se folosesc stegurile verzi si galbene

Gravitate

- + Nivelul de vatamare al victimei: varsta frageda, durata, inegalitate, frecventa, capacitatea de a se salva, contact fizic, ...
- + Discrepanta cu varsta
- + Context neadecvat

Cum evaluam? 6 criterii

1. Consimtamant (reciproc)
2. Comportament voluntar
3. Egalitate
4. Varsta sau nivel de dezvoltare
5. Context
6. Respectul de sine

Consumtant reciproc

- + Acceptul pe deplin consumit si intelese de ambele parti
  - ✗ Absenta confuziilor sau a neintelegerilor
  - ✗ Cunoasterea comportamentului “social adevarat”
  - ✗ Conscientizarea posibilelor consecinte
  - ✗ Respectul reciproc fata de intelegerere
- + Dificultati posibile!
  - ✗ Limbaj non-verbal
  - ✗ Limitarea miscarii necesare in comunicare
  - ✗ Daca spui A, ...
  - ✗ Sexul parte a identitatii
  - ✗ Placere oferita
  - ✗ Variabile necunoscute....

Comportament voluntar

- + Exista vreo forma de constrangere? De la seductie, manipulare, presiunea grupului, promisiuni...la amenintare, agresivitate si santaj
- + Pierdere sau castig in plan secund de bani, avantaje, afectiune la schimb cu sex

Egalitate

- + Este necesar echilibrul in termeni de:
  - ✗ Varsta
  - ✗ Cunoastere
  - ✗ Inteligenta
  - ✗ Putere
  - ✗ Maturitate
  - ✗ Statut
- + Nu este intotdeauna clar!

Comportament adecvat varstei

- + Dezvoltare = necesita practica si experienta de invatare
- + Apare comportamentul respectiv la cel putin 20% din copii de varsta respectiva?
- + Este de asteptat comportamentul respectiv la varsta si nivelul de dezvoltare?

Folositi lista normativa din manual.

Lista normativa

- + Bazata pe literatura de specialitate referitoare la dezvoltarea sexuala
- + Feedback-ul primit de SENSOA de la experti in sexualitate, psihologi specializati in psihologia varstei, medici, consilieri scolari, pedagogi, asistenti sociali si parinti (2008-2009)
- + Punct de pornire in evaluare
  - × “comportament normal” conform varstei (categoriei)
  - × Criterii pentru comportamentul transgresiv
  - × Exemple de comportamente: verde -16/17 sex; 9 FHM
galben – 14 flashing bar, internet; rosu – ne despartim daca sex nu; negru – 9/14 sex, adult/minor imagini distribuite pe internet
  - × Reactii adecvate sugerate

Adecvat contextului

- + Comportamentul ce nu deranjaza majoritatea persoanelor
  - × Norme si valori generale ale societatii
  - × Regulile specifice culturii si perioadei
  - × Intimitate: regulile variaza in functie de persoana si spatiu
  - × Normele si regulile unui spatiu specific, de exemplu in institutie de invatamant.

Respectul de sine

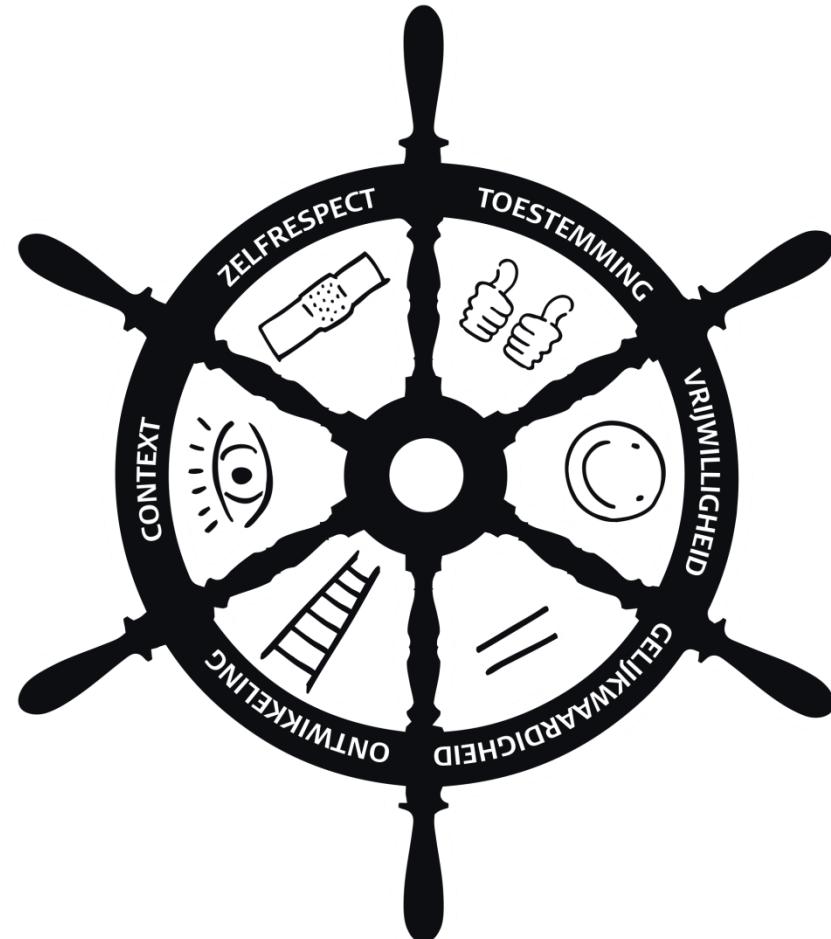

- + Comportament ce nu raneste si nu pune in pericol persoana
- + Fara vatamare fizica: durere, boala, infectie, abuz
- + Fara vatamare psihica: umilinta, batjocura,etc.

Suntem la CARMA atunci cand:

- + Permisioane
- + Voluntar
- + Echivalenta
- + Dezvoltare
- + Context
- + Demnitate

Scheme

- + Toate criteriile OK = steag verde
- + Una sau mai multe criterii nu sunt OK → alt steag
- + În funcție de ce limite sunt incalcate
→ culoarea steagului
- + Culoarea se schimba atunci cand comportamentul se repeta(!!!)
- + Stag rosu sau negru: urgență
- + Abuz sexual: zona gri inchis

Abuz sexual?

	verde	galben	rosu	negru
Consumtant	OK	+- OK	- OK	--OK
Voluntar	OK	+- OK	- OK	--OK
Egalitate	OK	+- OK	- OK	--OK
Adecvat varstei /niv. dezvoltare	OK	+- OK	- OK	--OK
Adecvat contextului	OK	+- OK	- OK	--OK
Respect de sine	OK	+- OK	- OK	--OK

Definitie

- + *Comportament sexual neacceptat* este comportamentul sexual care nu intruneste criteriile (gri deschis)
- + *Abuzul sexual* este comportamentul sexual (gri inchis) :
  - × In care nu exista consumtamant reciproc
  - × Nu este voluntar
  - × Nu exista egalitate intre parteneri

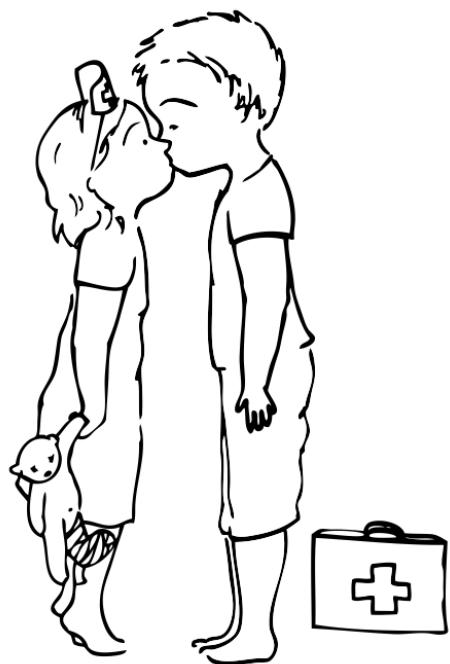
Exercitiu

- + Ce steag dati urmatoarelor situatii?
  - ✗ Instinctiv
  - ✗ Bazat pe cele 6 crierii

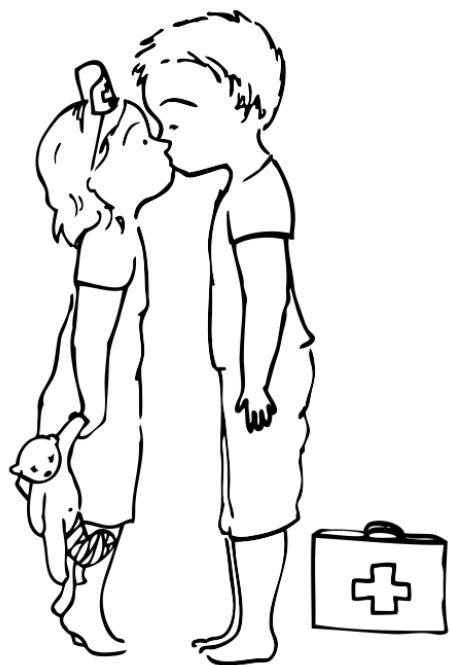

Ce steag?

- + In timp ce se jucau “de-a mama si de-a tata” o fetita (4ani) saruta fratele (5ani) pe gura.

Ce steag?

- + In timp ce se jucau “de-a mama si de-a tata” o fetita (4ani) saruta fratele (5ani) pe gura.
- + Verde
- + Toate criteriile OK

Ce steag?

- + Doua fete(13 ani) sunt in dormitor pe pat. Se mangaie una pe alta intre picioare, le face placere.

Ce steag?

- + Doua fete(13 ani) sunt in dormitor pe pat. Se mangaie una pe alta intre picioare, le face placere.
- + Verde
- + Toate criteriile OK

Ce steag?

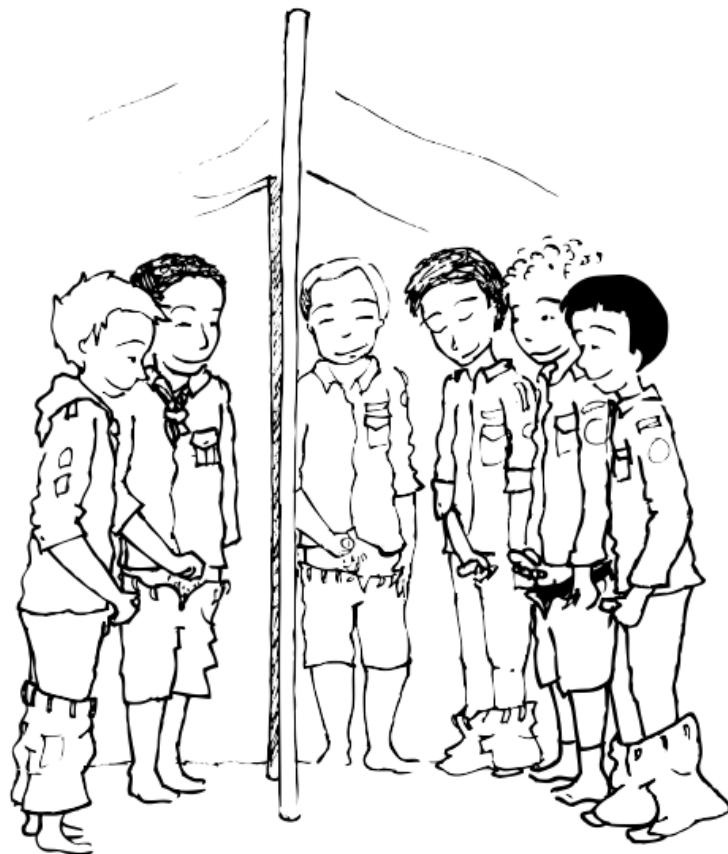
- + Un baiat dezbracat (10 ani) obliga o fata (10 ani) sa ii faca sex oral.

Ce steag?

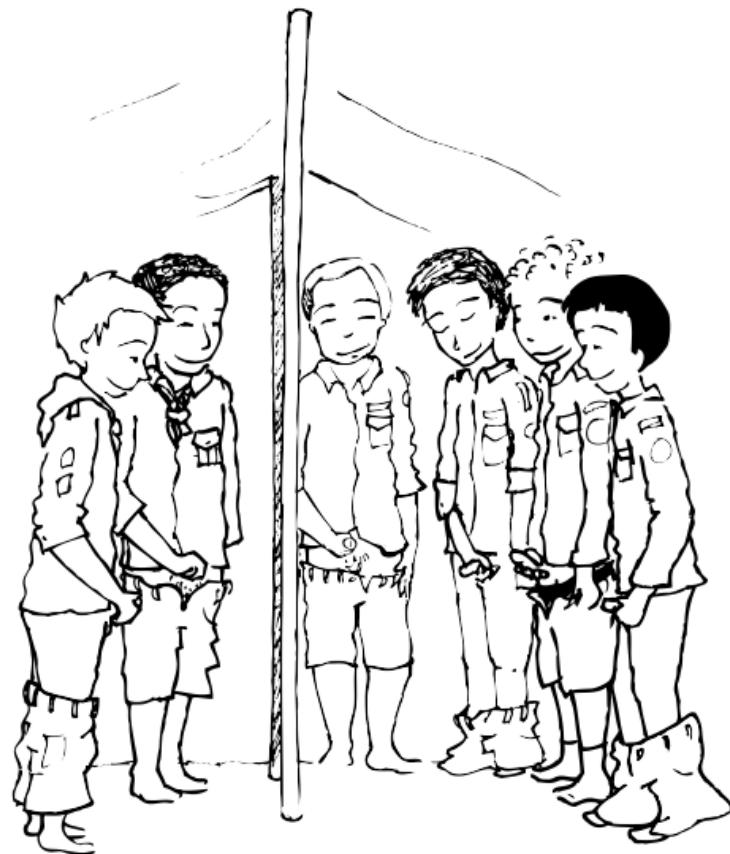
- + Un baiat dezbracat (10 ani) obliga o fata (10 ani) sa ii faca sex oral.
- + Rosu
- + Nu este consimtit reciproc, nu este voluntar si nu este adecvat varstei.

Ce steag?

- + Un grup de baieti de 17 ani se masturbeaza impreuna. Se distreaza.

Ce steag?

- + Un grup de baieti de 17 ani se masturbeaza impreuna. Se distreaza.
- + Verde sau galben
- + Voluntar? Contextul?

Ce steag?

- + Unei fete de 16 ani i se repeta de catre tanarul de 19 ani ca este parasita daca nu fac sex .

Ce steag?

- + Unei fete de 16 ani i se repeta de catre tanarul de 19 ani ca este parasita daca nu fac sex .
- + Negru
- + Nu este consimtit reciproc, nu este voluntar.

Ce steag?

- + Profesoara se aplica peste elevul de 15 ani.

Ce steag?

- + Profesoara se apleaca peste elevul de 15 ani.
- + Galben
- + Consimtit? Voluntar? Egalitate?

Ce steag?

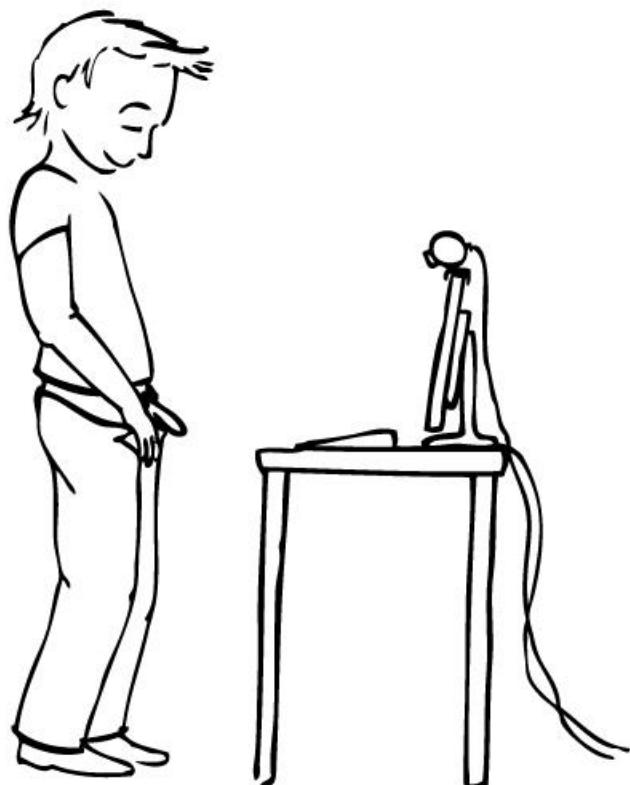
- + O fata de 10 ani sta in poala unui adult. El ii mangaie sanii. Fetei nu ii place.

Ce steag?

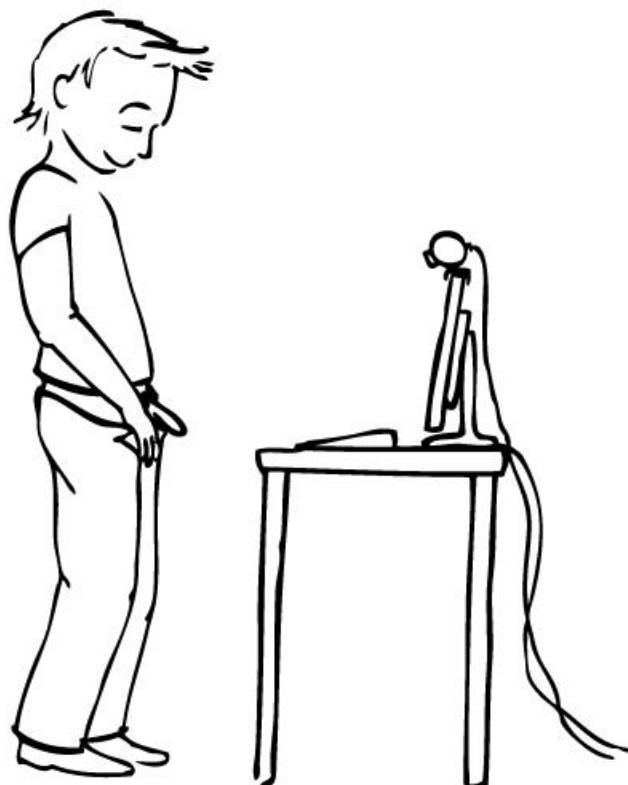
- + O fata de 10 ani sta in poala unui adult. El ii mangaie sanii. Fetei nu ii place.
- + Negru
- + Fara consimtamant, Comportamentul nu este voluntar si nici din pozitii de egalitate

Ce steag?

- + Un baiat (15 ani) isi atata penisul in fata unei camere video conectata la internet.

Ce steag?

- + Un baiat (15 ani) isi atata penisul in fata unei camere video conectata la internet.
- + Gallben/rosu
- + Consumtant reciproc?
Comportament voluntar?
Egalitate?

Cum sa reactionam?

- + Intotdeauna incepeti prin reproducerea verbală a ceea ce ati vazut, auzit...
- + Intodeauna explicati
- + Apoi:
  - × Verde: accept, explic sau ignor
  - × Galben: limitez, explic, dau alternative
  - × Rosu: interzic, explic, controlez
  - × Negru: interzic, explic si previn in viitor(masuri de preventie)
- + **Nu lasati emotiile sa va conduca!**

Comportamente de raspuns

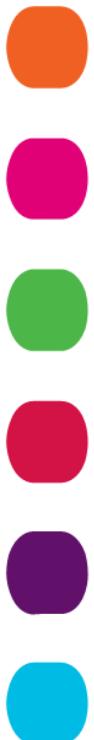
Verde	Galben	Rosu	Negru
Priveste/Asculta/Descrie	Priveste/Asculta/Descrie	Priveste/Asculta/Descrie	Priveste/Asculta/Descrie
Accepta Explica Ignore	Limiteaza/reorienteaza Explica Ofera alternative	Interzice Explican	Interzice Explica
	Monitorizeaza	Monitorizeaza	Pedepseste
			Monitorizeaza /asistenta specializata

Exercitii extra

- + In organizatia dumneavostra
  - ✗ Alte desene?
  - ✗ Evaluati prin intermediul steagurilor cazuri intalnite?
  - ✗ Puteti sa folositi sistemul in organizatia dumneavostra?

Se lucreaza la:

- + Adaptarea Flag System la grupuri tinta cu aspecte specifice in dezvoltarea sexuala
  - × Dizabilitati
  - × Probleme de gender
  - × Orientare sexuala diferita
  - × Mostenire culturala diferita
  - × Trauma

Intrebari?

Multumesc pentru atentie!

Prezentare sustinuta de:

Eugenia Behar

Psiholog clinician si psihoterapeut
Terapie cognitiv comportamentală,
hipnoza eriksoniana,
terapie sistematică de familie
0755337777; behareugenia@yahoo.com

Multumesc ca
intr-o vreme
mi-ai permis
si m-ai
invatat cum
sa fiu calator
alaturi de tine!

